

АНАЛІЗ І ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІКО-АЛЕРГОЛОГІЧНИХ І КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ХВОРИХ НА ПОЛІНОЗ В ОДЕСІ

©А. І. Гоженко, О. В. Гармідер

Український науково-дослідний інститут медицини транспорту, м.Одеса.

Поліноз – одне з найпоширеніших алергічних захворювань, розвитку якого сприяють спадкова схильність, чинники зовнішнього середовища, супутні захворювання. Схильність до розвитку алергії, зокрема полінозу, визначається індивідуальними особливостями нейро-ендокринно-імунної взаємодії.

Мета дослідження: співвіднести тяжкість перебігу захворювання, його тривалість, рівень сенсibilізації з наявністю супутньої патології, ендокринними порушеннями у хворих полінозом в м. Одесі.

Матеріали та методи дослідження. Було оглянуто і обстежено в стані загострення та ремісії 643 пацієнти у віці від 16 до 60 років. При зборі анамнезу звертали увагу на вік, коли уперше з'явилися ознаки полінозу; на наявність супутньої патології; на наявність або відсутність ознак гормонального дисбалансу; на стан вегетативної нервової системи. Хворим були проведені алергологічне, імунологічне, загальноклінічні, біохімічні, інструментальні обстеження. Визначали рівень гормонів щитоподібної залози, надниркових залоз, гіпофіза. Методом кардіоінтервалографії визначався статус вегетативної нервової системи.

Результати дослідження та їх обговорення. Хворі з легким перебігом полінозу (31,72 %) були сенсibilізовані до однієї групи пилкових алергенів. Клінічні прояви обмежувалися ринокон'юнктивальним синдромом (РКС), рідше ізольованими ринітом, кон'юнктивітом. Супутня патологія була виявлена у третини хворих цієї категорії і представлена алергічними захворюваннями та

патологією ШКТ. У більшості пацієнтів (46,97 %) були прояви середнього ступеня тяжкості. Половина хворих цієї категорії була сенсibilізована до однієї групи алергенів, інша – мала полівалентну сенсibilізацію. Клініка різноманітна – РКС, бронхіальна астма, шкірні прояви, причому в 10 % випадків поєднання синдромів. Основна кількість хворих (39 %) страждає через перехресну харчову алергію. В усіх виявлена супутня патологія: алергічна – 35 %, ендокринна – 7 %, захворювань ШКТ – 25 %. Тяжкий перебіг полінозу був у 21,31 % хворих. Усі вони мали полівалентну пилкову сенсibilізацію, перехресну харчову алергію, поліморфізм клінічних проявів, а також виражену супутню патологію. Алергічні захворювання розвинулися у 19 %, ендокринні – у 7 %, патологія системи травлення – у 14 % хворих. Звертає на себе увагу той факт, що у 44 % (283 чол.) обстежуваних поліноз виник в період природного гормонального дисбалансу. У 3,1 % пацієнтів з перебігом захворювання більше десяти років поява полінозу передувала розвитку ендокринної патології. Метод кардіоінтервалів підтвердив ваготонічну спрямованість вегетативного гомеостазу у 88 % хворих.

Висновки. При дослідженні хворих на поліноз в Одесі виявлено, що на розвиток захворювання, ступінь тяжкості перебігу впливає ваготонічна спрямованість вегетативного гомеостазу, патологія ендокринної і травної систем. Велика тривалість полінозів впливає на стан ендокринної системи, вегетативної нервової системи, що підтверджують факти виявленої нейро-ендокринно-імунної взаємодії.